

Hogyan lettem nagycsaládos?

Erre a kérdésre nem igazán egyszerű válaszolni. Most, nyolc gyönyörű gyermek édesanyjaként megpróbálom. Nem hinném, hogy könnyű lesz. Az ember amikor fiatal, nem túlságosan gondol bele, milyen is lesz a felnőtt élete. Na, ezzel pontosan így voltam én is. Éltem az életemet, és lekötöttek az éppen aktuális problémáim. Mi lesz, ha vége lesz a gimnáziumnak? Mi lesz, ha leérettségizem? Amikor annak idején megkérdezték tőlem, mi szeretnék lenni, ha nagy leszek, azt mondtam: óvónő. Hát nem éppen ez lett a szakmám, de ha belegondolok, megcsináltam magamnak az egyik legegységesebb óvodát, ami számomra az igazi hivatásom is lett. Nyolc édes, egyenként más-más személyiségű gyermekkel. Na és persze más-más korúakkal. Mindig attól féltem, tudok-e elég szeretetet adni gyermekeimnek. Rájöttem, hogy igen! Lehet egy, kettő, vagy akár nyolc gyermekem, mindegyiket nagyon szeretem! Mindegyik egy-egy csoda. Be kell vallanom azért, hogy most, hogy már egy-két kamasz gyermekem is van, az is csoda, hogy én még bírom idegekkel. Régen sohasem értettem, amikor azt halottam, kis gyerek kis gond, nagy gyerek nagy gond. Kedves kezdő szülők, vagy még kisgyermekesek, ez a mondás, alá kell támasszam, teljesen igaz! Az évek tapasztalata ezt igazolja. Kispiskóta a pelenkázás, az altatás, az éjszakai felkelés ahhoz képest, amit kamasz fiammal megélek. Most nyilván, ha ezt ő is olvassa, azt mondja majd, nem ő változott, hanem én. Ebben is lehet valami, mert amikor kisgyerekként éjszaka felsírt, mosolyogva mentem be hozzá, megnyugtattam és magam mellé fektettem. Mostanság, amikor éjszaka hazajön egy jól sikerült buli után, és átesik az előszobában a testvérei cipőjén, és ennek természetesen hangot ad, méghozzá fennhangon megjegyezve: Valaki rendet is rakhatna! – amire nem kizárt, hogy felkelek, akkor nem éppen ugyanaz a reakcióm, mint amikor kicsiként felébresztett. Ebből látszik, hogy végül is neki van igaza. Remélem, fiam, ha ezt olvasod, nem veszed komolyan!

Huszonégy éves voltam, amikor megismertem Andrást. Elvált, három gyermek édesapjaként. Gyakorlatilag rögtön nagycsaládos lettem. Persze nem egészen, hisz a gyerekek – három fiú, akik ma már felnőttek – édesanyjuknál éltek, de heti rendszerességgel jöttek hozzánk is. 2000 nyarán megszületett első közös gyermekünk. Egy év múlva már a második. Kis korkülönbség volt köztük, egyik kicsi, másik pici. Nagyon szerettem azt az érzést, hogy rám van szükségük, hisz én tudom etetni, megnyugtani őket. Egyszerűen leírhatatlan, milyen édesanyjának lenni. Talán ennek az érzésnek köszönhető, talán másnak, hogy ma ennyi gyermekem van. Három évvel ezután megszületett harmadik gyermekünk, és aztán gyakorlatilag sorban a többi. Emlékszem, amikor újabb gyermekkel áldott meg minket a Jóisten rájöttem, hogy addig milyen könnyű volt eggyel kevesebb gyerekkel. Sosem terveztük meg, hány gyermekünk lesz. Én még szívesen vállalnék gyereket, de hát a többieket is fel kell nevelni valahogy. Így elfogadtam, hogy nyolc gyermekünk van. Titkon azért reménykedem. Nem tudom, sikerült-e választ adnom arra, miért is lettem nagycsaládos? Talán nem is ez a lényeg. Nyolc gyermek édesanyja vagyok és egy cseppet sem bánom. Nagyon sok örömet adnak nekünk, nyilván nem kevés problémás időszak is van, de ezek eltörpülnek a sok-sok élmény, nevetés mellett, melyeket nekik köszönhetünk. Nem egy tündérmesében élek, sokszor fáradtan, idegesen fekszem le, de reggel újult erővel vágok neki a napnak, hisz ők az életem.

Nagyon sok történetet tudnék mesélni, de most az egyik nyaralásunkat emelném ki, ami talán mindegyikünk számára felejthetetlen élmény volt. Öt évvel ezelőtt történt. Akkorra már hét közös gyermekünk volt, akikkel mentünk, továbbá férjem nagyobb fiai közül a legkisebb, aki már 16 éves volt, jött velünk. Ha jól számolok, akkor tízen vágunk neki ennek a nyaralásnak. Nyolc gyerek és mi ketten. Férjemnek egy jó ismerőse kint él Törökországban és nem gondolván bele, mivel jár az, ha meghív minket, felajánlotta, hogy nyaraljunk egyszer náluk. Végiggondoltuk és döntöttünk: Irány Törökország! Bizony, jól hangzik, de hogyan is jutunk el oda, merült fel bennünk a kérdés. Osztottunk, szoroztunk, és hát a repülőjegyet ennyi

embernek még kedvezményesen is horror, arról nem is beszélve, hogy sajnáltam volna a többi utast, mert valljuk be, nyolc gyerek tud azért csintalan lenni, és ez egy zárt térben, ráadásul ott, ahonnan kiszállni sem igen lehet, nagyon kimerítő tud lenni. Szóval az autós útra esett a választásunk. Na igen, autó. Van egy kilencszemélyes Transporterünk. Egyszer élünk, gondoltuk, máshogy szinte lehetetlen eljutnunk ilyen gyönyörű helyre, így több gyereket kettésével kötöttünk be az autóba. Az előkészületekkel most nem untatnék senkit, mert az egy külön történet lenne. Eljött a nagy nap. Felpakolva magunkat két hétre, ami persze nem kevés csomaggal jár, de mivel nagyon kreatívak vagyunk, ezt is megoldottuk, hogy a töméntelen gyerek mellett még csomagoknak is legyen hely. Úgy terveztük, hogy kora délután indulunk, persze ezt nem nagyon tudtuk tartani. Pár óra csúszással végre útra készek voltunk. Mindenki a kocsiban, indulásra készen. Utolsó felmérések, vajon mindent bepakoltunk? Én azért még átszámoltam a gyerekeket a kocsiban, nehogy úgy járjunk, mint a *Reszkessetek betörők*ben a szülők! Mindenki megvan, útlevelek egy külön táskában, ne kelljen keresgetni a határon, innivaló kéznél, uzsonna, ha valaki felébred és éhes, ja és természetesen cumisüveg, pelenka elérhető helyen, mert legkisebb gyermekünk akkor volt három hónapos. Elindultunk, el sem hiszem. Férjem azt mondta, miután megtettünk pár kilométert, hogy már semmiért nem fordulunk vissza, gyerekek megvannak, útlevelek is, a többi, bármi is legyen, pótolható. Ilyenkor, mint minden gondos szülőnek, járt az agyam, mit hagyhattunk otthon, mert hiába volt tele a kocsi csomagokkal és mindennel, ami az útra szükséges lehet, hiányérzetem volt. Gondoltam, ez teljesen természetes, el is hessegettem a rossz érzésemet. Úton vagyunk, még hozzá nem is akárhová utazunk, felemelő érzés! A gyerekek egy része hamar elaludt a kocsiban, hisz már nem volt korán. Minden nagyon jól ment, kb. az első száz kilométerig. Természetesen ilyenkor jönnek a problémák. Túl kényelmetlen, pisilni, kakilni kell, éhes vagyok, szomjas vagyok, szóval a szokásos. Az első lehetőségénél megálltunk, nyugtatgattuk őket felváltva, természetesen kevés sikerrel, hisz a következő benzinkút, harminc kilométerre volt... Végre elértük a benzinkutat! Kicsit rendbe hozom magam, gondoltam, legalább megfésülködöm, amikor rájöttem, hogy a fésűmet, a parfümömet és a tisztálkodószereimet otthon hagytam! Leraktam az egyik asztalra, és pakoltam volna el, csak Misike pont akkor sírt fel, és meg kellett etetni, átpelelni, így teljesen kiment a fejemből. Nincs semmi baj, mondta András, te kócosan is gyönyörű vagy! Némileg megnyugodva, bár kicsit félve szálltam ki az autóból. A gyerekek megkeresték a papucsukat és bementünk, hogy mindenki elvégezze a dolgát. Így utólag elgondolva nem tudom biztosan eldönteni, hogy rendezetlen hajam miatt néztek annyira az emberek, vagy a sok gyerek miatt? Hurrá, indulunk tovább! Kiosztottam az előre elkészített szendvicseket mindenkinek, aki éhes volt, mi ittunk egy-egy kávét, kicsit kinyújtóztunk. Így ismét nyugalomban tettünk meg egy fél órát. Ha így haladunk, sosem érünk oda gondoltam, mert a vacsora, és a fél liter tea megtette hatását, így újabb mosdó után kellett néznünk. Nem baj, elindultunk, egyszer csak odaérünk! Megérkeztünk a határhoz. Na, a para nálam beindult, ugyanis mint írtam, tízen voltunk a kocsiban. Csakhogy, és itt kezdődtek el a problémák, még mielőtt átengedtek, a kocsi leállt a határon várakozás közben, és többet nem indult be. Férjem azt mondta, hogy most már csak azért is átmegyünk, nem alszunk Magyarországon, ha elindultunk, kiszálltak a nagyobb gyerekek és áttolták a kocsit a határ túloldalára. De meg kell mondjam, így egy megjegyzés nélkül, mosolyogva átengedtek a határőrök. Ezt megúsztuk! Éjszaka révén nem tudtunk semmit csinálni, ezért a parkolóban aludtunk, a kocsiban. Mire a kényelmetlen helyzetemben – bal felől András, jobb felől Misike gyerekülésben – picit elpilledtem, természetesen újabb sírás hallatszott. A legkisebb éhes! Megettettem, nyugtatgattam, legalább a többiek ne keljenek fel. Lassan telt az idő. Reggel mindenki hamar felébredt a kényelmetlen helyzetnek köszönhetően. Most mit fogunk csinálni? Erre is találtunk megoldást. Másfél kilométerre onnan volt egy benzinkút, odáig jussunk el valahogy, ott biztosan tudnak segíteni, vagy van alkatrész a kocsihoz, mert úgy tűnt, a vízzel volt valami probléma. Matyi és András tolták a kocsit, én vezettem. Reggel

még kicsit hűvös volt, így pulóverben kezdték tolni az autót. Mire a benzinkúthoz értünk, mindketten félmeztelenül, a fáradságtól lihegve tolták le az utolsó pár métert. A benzinkutas segítségével szerelőt hívtunk, aki megjavította az autót. Valami tényleg a hűtővel volt. Nem baj, csak pár óra veszteség, nem sietünk sehova, hisz nyaralunk. Énekelgetve, a tájat figyelve egész kellemes volt a további út. Néha megálltunk, ahol a gyerekek is tudnak picit rohangálni, mi meg nyújtózni. Újabb határ, újabb hasgörcs. Férjem átadta a határőrnek a vaskos útlevélkupacot, aki kaján megjegyzés és kaján vigyor mellett további jó utat kívánva, utunkra engedett. Már több mint az út felét megtettük. Halleluja, már csak egy nap és ott vagyunk, amikor is újabb probléma jött elő a kocsival. Az autópálya kellős közepén, éjszaka. Mi lesz most? Megállt mellettünk egy bolgár rendszámú autó. A fickó semmilyen más nyelven nem beszélt, mint az anyanyelve, férjem még angolul és németül, de öt perc múlva, miután a víz ismét normál hőmérsékleten volt, haladtunk mögötte, ugyanis kiderült, bár nem tudom, hogy értették meg egymást, hogy az úr autószerelő és felajánlotta a segítségét, elvezetett minket a műhelyhez. Ott kiderült, mi az igazi probléma. 250 euró és két óra várakozás után indultunk tovább. A mai napig nem tudjuk, honnan szereztek alkatrészt az éjszaka közepén az autónkhoz, de azóta is működik. Inkább nem is gondolok bele. Szuper, már nem történhet semmi, gondoltam én. Két nap autózás után megérkeztünk a török határhoz: nyúzottan, izzadtan, fáradtan, de már itt vagyunk. A gyerekek hozzászoktak a kényelmetlen körülményekhez, amit a hosszú utazás miatt kellett elszenvedniük. Hoztak az útra kártyát, könyvet, rajzolnivalót, és meg kell hogy mondjam, apró összetűzéseket leszámítva, nagyon jól viselkedtek. Szóval a török határ. Itt már no para, hisz láttam, rajtam kívül senkit sem zavar, hogy többen vagyunk a kocsiban, és a törökök igen nagycsaládpártiak. Átjutottunk, el sem hiszem. Mindenki éhes volt, így kerestünk egy helyet, ahol viszonylag olcsón, de végre valami ehető, nem chips, nem szendvics, nem hideg ételmeget magunkba tölthetünk. Találtunk egy helyi kebabost, ahol hosszas alkudozás után örültem, hogy a kiírt áron megebédelhettünk. Azóta férjem emlegeti, milyen ügyesen alkudozom. Indulnánk tovább. A slusszkulcsot elfordítva nem történik semmi. Megadta magát a kormánykapcsoló. Én olyan ideges lettem, hogy sírógörcsöt kaptam; Matyi, András fia is nemtetszését fejezte ki. Ilyen egyszerűen nincs. Mit fogunk már megint csinálni? Miután kidühöngtem magam, András már kitalálta, hogyan javítja meg az autót. Egyszerűen rövidre zárta és két drót összeérintésével be lehetett indítani. Ha hiszitek, ha nem, innentől kezdve működött. Hihetetlen élményekben volt részünk ebben az országban. Három tengerben fürödtünk, rengeteget kirándultunk. Azt gondolná az ember, hogy ennyi gyerekkel nem lehet ilyen élményekre szert tenni. Nem állítom, hogy nincsenek problémák a gyerekekkel, igenis vannak. Ellenben nélkülük üres lenne az életünk. Hihetetlen gyorsan alkalmazkodtak a törökországi út viszontagságaihoz. Rengeteg pozitív élményt gyűjtöttek be és a mai napig erre a nyaralásra emlékeznek a legjobban. Mindezt pozitívan. Szeretek nagycsaládos lenni, szeretem a kihívásokat, amiket élelem állít az élet. Vannak nehéz pillanatok, de amikor látom őket együtt játszani, örülni, akkor a problémák csak zavaró tényezővé válnak, ezeket pedig meg lehet oldani!

Írta: Székely Andrásné, Tünde